

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 – 2024/2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym : zaburzenia zdrowia psychicznego
Kod przedmiotu*	ZPP –OiEZZPsy
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	pielęgniarstwo
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr IV
Rodzaj przedmiotu	Zaawansowana praktyka pielęgniarska (Grupa B)
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr n. o zdr. Anna Fąfara
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykład: dr n. o zdr. Anna Fąfara Ćwiczenia: dr n. o zdr. Anna Fąfara Praktyki zawodowe - Osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego

* - opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP		Praktyki zawodowe	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytoryjne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Zajęcia Praktyczne	Zajęcia Praktyczne CSM			
IV	15	-	10	-	-	-	-	-	-	20	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

wykład - zaliczenie bez oceny, ćwiczenia laboratoryjne – zaliczenie na ocenę

praktyka zawodowa – zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego, psychologii oraz komunikacji interpersonalnej (I-III rok kształcenia - studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo)..

Treści z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwiej, realizowanych na studiach I stopnia, w tym: podstaw pielęgniarstwa (identyfikacja pojęć z zakresu pielęgniarstwa, rozumienie funkcji zawodowych pielęgniarstwa, rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych pacjentów, rozumienie procesu pielęgnowania, jako metody pracy pielęgniarstwa), badań fizykalnych (umiejętność przeprowadzenie kompleksowego badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, adekwatnie do jego wieku, jako element gromadzenia informacji o stanie zdrowia podopiecznego),

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zasadami i metodami edukacji osób zdrowych i chorych w zaburzeniach zdrowia psychicznego.
C2	Zapoznanie studentów z wytycznymi terapeutycznymi i standardami opieki pielęgniarstwiej w zaburzeniach zdrowia psychicznego.
C3	Przekazanie wiedzy z zakresu zasad planowania opieki nad pacjentem z zaburzeniami zdrowia psychicznego
C4	Opanowanie przez studenta umiejętności opracowania programów edukacji terapeutycznej pacjenta w zaburzeniach zdrowia psychicznego.
C5	Przygotowanie studentów do prowadzenia edukacji i dokonywania ewaluacji tego programu.
C6	Przygotowanie studentów do prowadzenia psychoedukacji pacjenta z zaburzeniami psychicznymi
C7	Przygotowanie studentów do samodzielnej/zespołowej pracy i do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
---------------------------	--	--

	Student zna i rozumie	
EK_01	wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich;	B.W48
EK_02	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;	B.W49
EK_03	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;	B.W50
EK_04	zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom	B.W51
	Student potrafi	
EK_05	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne;	B.U57
EK_06	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;	B.U58
EK_07	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	B.U59
EK_08	przewodzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;	B.U60
	Student jest gotów do	
EK_09	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.01
EK_09	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	K.05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień.
Specyfika opieki nad chorym z depresją, zaburzeniami lękowymi oraz uzależnieniami.
Uregulowania prawne dotyczące zdrowia psychicznego - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (2021-2025).

Formy pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi: promocja zdrowia, prewencja psychopatologii, poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, psychoterapia, rehabilitacja psychiatryczna, psychoedukacja
Oddziaływania psychoterapeutyczne wobec pacjentów psychiatrycznych (terapia behawioralna, terapia poznawcza Aarona Becka, psychoterapia Carla Rogersa, psychoterapia Gestalt Frederica Perlsa, logoterapia Viktora Frankla, terapia Erica Ericksona, terapia systemowo – interakcyjna (Ludwiga von Bertalanffy’ ego), terapia psychodynamiczna, psychoterapia grupowa.
Terapia kreatywna (muzykoterapia, choreoterapia, dramoterapia, psychorysunek).
Rehabilitacja w psychiatrii (pojęcie, zasady i metody rehabilitacji psychiatrycznej), trening umiejętności społecznych (definicja, cele, rodzaje), psychoedukacja w rehabilitacji, terapia zajęciowa, arteterapia).
Wybrane formy rehabilitacji w psychiatrii (hostel, mieszkania chronione, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, środowiskowy dom samopomocy, turnusy rehabilitacyjne).
Wizerunek osób z zaburzeniami psychicznymi w społeczeństwie (postawy pozytywne i negatywne, stygmatyzacja, stereotypy, dyskryminacja). Działania na rzecz integracji osób z zaburzeniami psychicznymi i przeciwdziałanie stygmatyzacji oraz izolacji.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, praktyk zawodowych

<i>Treści merytoryczne ćwiczeń laboratoryjnych</i>
Studium przypadku (case study) – Techniki: a) wywiad psychiatryczny (cele i zasady przeprowadzania wywiadu, treść, przebieg, fazy, części, mechanizmy obronne, modyfikacja wywiadu w zależności od wieku i poziomu rozwoju), b) obserwacja, c) analiza dokumentacji, d) podstawowe pomiary.
Przygotowanie zajęć treningowych z zakresu psychoedukacji (np. treningi umiejętności społecznych, trening aktywnego udziału we własnym leczeniu farmakologicznym, trening rozpoznawania wczesnych objawów choroby, „program powrotu do społeczeństwa”(praca w grupach).
Psychoedukacja pacjentów psychiatrycznych i ich rodzin – zadania w grupach.
Wybrane zawodowe kodeksy norm etycznych oraz najważniejsze dylematy etyczne w psychiatrii.
Główne akty prawne mające zastosowanie w opiece psychiatrycznej.
Opracowanie programu edukacji terapeutycznej pacjenta z depresją, zaburzeniami lękowymi oraz uzależnieniami.

<i>Treści merytoryczne praktyk zawodowych</i>
Trening rozpoznawania wczesnych objawów choroby.
Rehabilitacja w psychiatrii, trening umiejętności społecznych, psychoedukacja w rehabilitacji, terapia zajęciowa. Postępowanie zespołu terapeutycznego.
Psychoedukacja pacjentów z zaburzeniami psychicznymi i ich opiekunów.
Treningi umiejętności społecznych jako formy rehabilitacji psychiatrycznej;
Możliwości pomocy i wsparcia w ramach świadczeń medyczno –społecznych oferowanych osobie z zaburzeniami psychicznymi i jej opiekunom.
Zasady etyki zawodowej w relacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Praktyka zawodowa: ćwiczenia w warunkach naturalnych

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
B.W48; B.W49; B.W50; B.W51	Zaliczenie bez oceny - kolokwium zaliczeniowe - test wiedzy	W
B.U57; B.U58; B.U59; B.U60;	Zaliczenie z oceną - obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium zaliczeniowe - test wiedzy	Ćw
B.U57; B.U58; B.U59; B.U60; K.01; K.05	Zaliczenie z oceną - próba pracy, obserwacja w trakcie zajęć	PZ

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład

1. Pozytywna ocena z pisemnego zaliczenia - uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

2. Obecność na wykładach – 100% obecności

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną

1. Obecność na ćwiczeniach 100% (wg. listy obecności).
2. uzyskanie co najmniej 60% punktów z testu pisemnego. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (minimum 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się.

5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%.

Praktyka zawodowa - zaliczenie z oceną

1. Obecność na zajęciach 100% oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium końcowego uwzględniającego efekty umiejętności i kompetencji społecznych.
2. Zasady i szczegółowe warunki zaliczenia określono w karcie monitorowania praktyk zawodowych. Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny (min. 3,0) z zaliczenia każdego efektu uczenia się, a ocena łączna zaliczenia wyliczona jest wg skali:

5,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91-100%
4,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 83-90%
4,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 76-82%
3,5 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69-75%
3,0 – student wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	55
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
zajęcia teoretyczne (wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia/ csm)	25
zajęcia praktyczne/ zajęcia praktyczne/ CSM	-
praktyka zawodowa	20
ćwiczenia kliniczne	-
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
udział w konsultacjach	8
udział w zaliczeniach, egzaminie	2
GODZINY NIEKONTAKTOWE	20
wynikające z harmonogramu studiów - samokształcenie	-
godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, napisanie referatu, przygotowanie do zaliczeń, egzaminu)	20
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	20
zasady i formy odbywania praktyk	<p>Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk.</p> <p>Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa/ porozumienie pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy.</p> <p>Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu .</p> <p>Nadzór nad przebiegiem realizacji kształcenia praktycznego sprawuje koordynator praktyk.</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Wilczek-Rużyczka E.: Komunikowanie się z chorym psychicznie Wyd. 2., PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.
3. Cierpiałkowska L., Sęk H.: Psychologia kliniczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016.
4. Cierpiałkowska L., Grzegorzewska I.: Uzależnienia behawioralne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
5. Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.

Literatura uzupełniająca:

1. Guerreschi C.: Nowe uzależnienia. Wyd. 2. Kraków: Wydawnictwo Salwator, 2010.
2. Pyżalski J.: Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014.
3. Pyżalski J.: Uzależnienie od internetu i telefonów komórkowych, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012.
4. Hoffman B.: Nałogowy hazard jako przykład uzależnienia o charakterze niesubstancjalnym „Nowa Szkoła” 2010, nr 2.
5. Junger A.: Program terapeutyczno-edukacyjny dla osób z uzależnieniami behawioralnymi i ich rodzin. „Problemy Opiekuńczo Wychowawcze” 2014, nr 1.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej